

Provinciehuis
Westerbrink 1
Assen

Postbus 122
9400 AC Assen

Telefoon
(0592) 36 55 55
Telefax
(0592) 36 57 77

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 12 november 2004

Ons kenmerk 46/6.12/2004010806

Behandeld door de heer S. Vos (0592) 36 56 09

Onderwerp: Definitieve aanvraag versterking cultuureducatie in het primair onderwijs

Geachte voorzitter/leden,

Zoals bekend wenst de provincie Drenthe deel te nemen aan de Regeling versterking cultuureducatie in het primair onderwijs 2005-2006, zoals deze door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) in het leven is geroepen. Deelname aan deze regeling sluit nauw aan bij de door ons gewenste en aangevraagde deelname aan het Actieplan cultuurbereik 2005-2008, wat wij in ons Collegeprogramma als prioriteit hebben opgenomen.

Voor 1 juli 2004 is een globale aanvraag opgesteld en toegezonden aan het Ministerie van OCW. Volgens de procedure is deze door het ministerie beoordeeld en van commentaar voorzien. De definitieve aanvraag dient vervolgens voor 15 november 2004 bij het Ministerie van OCW binnen te zijn.

De definitieve aanvraag die u hierbij aantreft, is opgesteld conform een daartoe aangeikt format van het Ministerie van OCW, en behelst voor de schooljaren 2004-2005 en 2005-2006 een toekenning van € 1,- per leerling en voor het schooljaar 2006-2007 een toekenning van € 1,50 per leerling. Het betreft hier in totaal 38.000 leerlingen.

Zoals uit de aanvraag moge blijken, sluit deze op relevante onderdelen aan op de aanvraag die wij in het kader van het Actieplan cultuurbereik 2005-2008 bij het Ministerie van OCW hebben ingediend. De aanvraag sluit voorts aan bij de uitgangspunten zoals die zijn opgenomen in de Contourennota Mensen in het middelpunt - Provinciale sociale agenda 2005-2008, op basis waarvan ook de concept-Cultuurnota De kunst van het combineren is opgesteld, die in maart 2005 ter definitieve vaststelling aan uw staten zal worden voorgelegd.

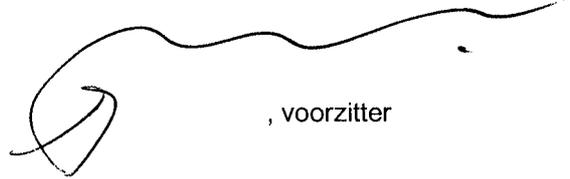
Voor het overige wordt korthedshalve verwezen naar de bijgaande aanvraag.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
wa/coll. ghu

Definitieve aanvraag Versterking cultuureducatie in het primair onderwijs 2005-2006

Provincie : Drenthe
Bestuurder : de heer J.H. Schaap
Ambtelijk contactpersoon : Sebastiaan Vos
Telefoon : 0592 - 365609
E-mail : s.vos@drenthe.nl
Postadres : Postbus 122, 9400 AC Assen

Uitgangssituatie

De afgelopen jaren zijn in Drenthe binnen het basisonderwijs op succesvolle wijze zogeheten kunstmenu's in- en uitgevoerd. Hierdoor komen kinderen in het primair onderwijs actief en receptief in aanraking met professionele kunstuitingen. Uitgangspunt is om kinderen via voorstellingen en projecten naar kunst te leren kijken, zoals audiovisuele kunst, beeldende kunst, dans, literatuur, muziek en drama.

Gekeken naar de drie scenario's zoals die beschreven staan in het rapport Hart/d voor cultuur, kan gesteld worden dat de cultuureducatie in Drenthe zich momenteel in het eerste scenario bevindt, 'Komen en gaan'.

Op dit moment wordt het cultuureducatieve programma grotendeels via de steunfunctie-instelling Kunst & Cultuur Drenthe aangeboden. Kunst & Cultuur Drenthe wordt ondersteund door de provincie in overhead- en organisatiekosten. Daarnaast zijn er incidentele bijdragen vanuit het Actieplan Cultuurbereik voor de kunstmenu's in activiteitenkosten. Scholen en gemeenten betalen hier ook aan mee.

De scholen zullen in de komende periode meer vraaggericht te werk moeten gaan. De provincie is door het ministerie van OCW gevraagd nadrukkelijk een rol te vervullen in begeleiding van dit proces. Wij willen graag deze gewenste regisseursrol op ons nemen in samenspraak met gemeenten, de provinciale ondersteuningsinstelling en scholen. Wij vinden het belangrijk dat alle leerlingen in Drenthe in aanraking komen met het aanbod dat er is op het gebied van cultuureducatie. Dit aanbod cultuureducatie moet vraaggericht totstandkomen op een effectieve en efficiënte wijze.

Door het plattelandskarakter van Drenthe is het niet vanzelfsprekend dat kinderen buiten de grote gemeenten een bezoek brengen aan een theater of museum. Wij vinden het belangrijk dat ieder kind in Drenthe kennis maakt met belangrijke culturele voorzieningen in Drenthe. Wij hebben hiertoe het project Culturele Mobiliteit in het leven geroepen. Door dit project heeft een groot aantal kinderen de afgelopen jaren (met de bus) een voorstelling kunnen bezoeken in één van de Drentse schouwburgen en een programma kunnen volgen bij het Drents Museum en het Herinneringscentrum Kamp Westerbork. De bezoeken zijn ingekaderd in een kunstmenu (of voor het voortgezet onderwijs in een cultuurtraject).

Uit de onderzoeksrapportages van de visitatiecommissie cultuurbereik blijkt dat Drenthe op het gebied van Cultuur en School erg actief is. Alle basisscholen in alle gemeenten worden bereikt met diverse projecten. De infrastructuur voor cultuureducatie is in de provincie ook goed, terwijl deze voor ander cultureel aanbod minder gedegen is. De Stichting Kunst en Cultuur Drenthe is in Drenthe de spil wat betreft cultuureducatie. De stichting bemiddelt tussen vraag en aanbod en ondersteunt waar dat gewenst is. De stichting draagt bij aan de ontwikkeling van relaties tussen culturele instellingen en scholen en hun docenten. In iedere kunstgemeente is een stuurgroep actief waarin vertegenwoordigers van het onderwijs, de beleidsambtenaar cultuur van de gemeente, zo mogelijk culturele instellingen en een accounthouder van de ondersteuningsinstelling het beleid uitstippelen en bewaken. Iedere school benoemt een contactpersoon voor het coördineren van kunstmenu-activiteiten. Het ontstaan van netwerken wordt bevorderd.

Cultuur en School loopt goed in Drenthe, zowel qua activiteiten als qua deelname. Er zijn heldere structuren, een continue leerlijn wordt gerealiseerd en er ontstaan verrassende initiatieven ter bevordering van cultuurparticipatie door jongeren. Het is van belang dat meewerkende instellingen hierin hun eigen verantwoordelijkheid blijven nemen. De provincie (intendant) en de instellingen

hebben de taak om na te denken over de wijze waarop resultaten geïmplementeerd en voortgezet worden.

Het proces waarin nadere samenwerking en overleg tussen gemeenten en de provincie ontstaat kost tijd. Tot op heden is er nauwelijks sprake geweest van nadere samenwerking en overleg tussen gemeenten en de provincie. Door middel van het Actieplan Cultuurbereik hebben alle gemeenten gelegenheid gekregen om stapsgewijs de financiering van het kunstmenu op zich te nemen. De provincie moet het proces wel voortzetten, want een paar jaar actieplan is onvoldoende gebleken om samenwerkingsverbanden en activiteiten tot stand te brengen die beklijven. Veelal wordt voor dezelfde activiteiten voor meerdere jaren subsidie aangevraagd. Verder is er bij meewerkende instellingen angst vanwege het incidentele karakter van het actieplan.

Voor een sterkte-zwakke analyse in dit kader verwijzen wij naar de Aanvraag Actieplan Cultuurbereik 2005-2008.

Keuzes

In 2005 gaan we kunstmenu's financieren. Daarnaast wordt in 2005 in overleg met alle partners (instellingen, scholen en gemeenten) een goede culturele bemiddeling- en netwerkstructuur voor scholen in het primair onderwijs ontwikkeld. We organiseren daartoe werkconferenties. In 2006 is hierdoor een definitieve structuur ontstaan op het gebied van cultuureducatie in het primair onderwijs.

We kiezen ervoor de reeds bestaande structuur van kunstmenu's te bestendigen en uit te bouwen tot cultuurmenu's. Dit doen we op basis van het feit dat de kunstmenu's in een duidelijke behoefte voorzien, zoals uit de evaluatie en de uitgangssituatie blijkt. Wij zetten de komende jaren daarbij ook nadrukkelijk in op erfgoededucatie en het betrekken van instellingen uit de culturele omgeving, omdat dat goed aansluit bij de situatie in Drenthe. Met het oog op de doelstellingen en wensen van het ministerie van OCW ten aanzien van cultuureducatie in het primair onderwijs de komende jaren en met het oog op onze eigen voornemens, zal in Drenthe ingezet worden om tot scenario 2 uit het rapport Hart/d voor cultuur, 'Vragen en aanbieden' te komen. In het schooljaar 2004/2005 zullen door de provincie in samenwerking met de stuurgroepen in alle gemeenten werkconferenties worden voorbereid over het kunsteducatiebeleid voor de periode 2005-2007.

Elk kind op de basisschool moet kunnen deelnemen aan het cultuurmenu. Hiertoe intensificeert de provincie de activiteiten in het kader van het Drentse cultuurmenu. Elk kind krijgt zo de kans om op school kennis te nemen van verschillende vormen van kunst en cultuur. Cultuureducatie wordt, net als rekenen en taal, een onderdeel van het lesprogramma. Kinderen raken meer dan vertrouwd met kunst en cultuur. In het onderwijs wordt zo een doorgaande leerlijn zichtbaar op het gebied van kunst en erfgoed. Dit biedt een goede basis voor cultuurparticipatie voor de toekomst.

De provincie vindt het dus belangrijk dat alle jeugdigen in aanraking komen met cultuureducatie in het onderwijs. Dit wordt ook uitgesproken in het Collegeprogramma, de contourennota en de cultuurnota. In de komende jaren willen wij onderzoeken hoe we alle jeugdigen in Drenthe het beste in aanraking kunnen laten komen met de cultuurwereld.

Er komt één coördinatiepunt voor cultuureducatie (kunsteducatie en erfgoededucatie) voor scholen. Dit wordt ontsloten in een digitale databank. Het cultuureducatieve aanbod van K&C, het Drents Archief, Drents Plateau, de Provinciale Bibliotheekcentrale, Drentse Taol, het CBK en de provinciaal gesubsidieerde podiumkunstgezelschappen, wordt hierin opgenomen. Wij vinden het belangrijk dat deze instellingen die zich bezig houden met cultuureducatie (vraaginventarisaties, opstellen lesprogramma's, onderwijsvisie op grond van cultuureducatie, cultuurtrajecten, activiteitenaanbod, etc.) gaan samenwerken op dit terrein.

K&C beheert het overzicht van beschikbare cultuureducatieve projecten en vervult de intermediairrol tussen de vraag- en de aanbodkant. De Adviescommissie van het Actieprogramma cultuurbereik toetst de nieuwe projecten die worden aangemeld voor de digitale databank op kwaliteit.

K&C legt zich toe op de centrale logistieke coördinatie van de programma's voor het onderwijs. Zij organiseert in samenwerking met de genoemde partijen het overleg over de wensen en behoeften van scholen en gemeenten en maakt afspraken over hun bijdragen in de activiteiten.

Het Drents Plateau speelt een grote rol in het beschikbaar komen van educatief materiaal op het gebied van erfgoed. Ook het Drents Archief, het Hunebed Centrum, Drents Landschap, Drents Museum, Herinneringscentrum Kamp Westerbork en Drentse Taol hebben een rol in de totstandkoming van een goed aanbod van projecten voor erfgoededucatie. Dit aanbod is bereikbaar via het hiervoor genoemde coördinatiepunt.

Het vernieuwende project Operatie Sigismund van het Drents Archief en Waag Society, wordt met onder meer provinciale steun ontwikkeld, als start van een archivale leerlijn. Scholieren worden hiermee als actieve deelnemers in een digitale en fysieke omgeving, namelijk oude archiefkelders, geconfronteerd met beheers- en behoudsaspecten van cultureel erfgoed.

De provincie zet eveneens in op continuering van het mobiliteitsplan, niet in het minst vanwege gebleken succes en behoefte, zoals ook in de aanvraag voor het actieplan cultuurbereik 2005-2008 naar voren komt. Via afspraken met gemeenten proberen wij alle leerlingen tijdens de schoolperiode deze mogelijkheid van vervoer te bieden naar een van de provinciale culturele kernvoorzieningen. Voorwaarde is wel dat een dergelijk bezoek wordt voorbereid en opgenomen in het reguliere lesprogramma.

Outputdoelstellingen

Op basis van de genoemde uitgangspunten worden de volgende outputdoelstellingen geformuleerd:

- er komen cultuurmenu's in 11 gemeenten (zonder Emmen), dat wil zeggen op 228 scholen in totaal met ruim 34.000 leerlingen voor het primair onderwijs in Drenthe in de periode 2005-2008;
- er komt één digitaal coördinatiepunt voor cultuureducatie (kunsteducatie en erfgoededucatie) voor scholen;
- er wordt een start gemaakt met een archivale leerlijn in het primair onderwijs, waarbij in 2010 6.500 leerlingen worden bereikt (in 2004 zijn dat er 2.000);
- een minimaal gelijkblijvende deelname aan het mobiliteitsplan in de periode 2005-2008 ten opzichte van de periode 2001-2004 (gemiddeld per jaar 9000 leerlingen in het primair onderwijs);
- bestaande samenwerkingsverbanden met gemeenten en instellingen handhaven, waar nodig intensiveren en trachten nieuwe samenwerkingsverbanden aan te gaan, zodat alle Drentse gemeenten een samenwerkingsverband zijn aangegaan;
- prestatie-afspraken maken met relevante budgetinstellingen, om de keuzes die wij hierboven hebben aangegeven met de instellingen te kunnen realiseren.

D. Outputindicatoren

De mate waarin de outputdoelstellingen gehaald zijn kan worden gemeten aan de hand van de volgende outputindicatoren:

- het percentage scholen dat meedoet aan cultuureducatie. Per school kan het aantal groepen en het aantal leerlingen dat bereikt wordt, worden aangegeven;
- het percentage scholen dat meedoet aan erfgoededucatie. Per school kan het aantal groepen en het aantal leerlingen dat bereikt wordt, worden aangegeven;
- het aantal keren dat van het mobiliteitsplan gebruik gemaakt is door het primair onderwijs;

- het aantal scholen dat een eigen beleid heeft geformuleerd voor cultuureducatie;
- het aantal structurele samenwerkingsverbanden met gemeenten en culturele instellingen;
- het aantal prestatie-afspraken met relevante budgetinstellingen.

E. Meerjarenbegroting

Begroting inzet provincie Drenthe cultuureducatie

Cultuureducatie	2004	2005	2006	2007	2008
<i>Cultuureducatieprojecten:</i>					
Erfgoededucatie Drents Plateau	88.300	88.300	88.300	88.300	88.300
Project Sigismund	0	60.000	38.000	0	0
Nog nader af te wegen; o.a. Cultuurmenu en cultuurtrajecten		83.700	105.700	143.700	143.700
Adviescommissie en projectkosten		18.000	18.000	18.000	18.000
totaal cultuureducatie	0	250.000	250.000	250.000	250.000
Rijksgelden cultuureducatie primair onderwijs		38.000	38.000	57.000	0
Totaal Cultuureducatie	0	288.000	288.000	307.000	250.000

Actieplan cultuurbereik	2004	2005	2006	2007	2008
<i>Cultuurmenu</i>		13.000	pm	pm	pm
Culturele mobiliteit		125.000	125.000	125.000	125.000
Drents plateau lesmateriaal	0	30.000	30.000	30.000	30.000
Budgetsubsidie K&C*	1.293.000	1.275.000	1.236.000	1.219.000	1.219.000
Rijksgelden cultuureducatie primair onderwijs**		38.000	38.000	57.000	0

* De provinciale steunfunctie instelling Kunst en Cultuur Drenthe kent naast het werkveld Kunst in het Onderwijs ook nog die van Kunst ter Plekke en Kunst in de regio. Ze houdt zich dus niet alleen met cultuureducatie bezig

** Inzet ten behoeve van capaciteit en het organiseren van werkconferenties.